

TYGODNIK

PETERSBURSKI

GAZETA URZEDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI I PIĄTKI, Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycji Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rosyji z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. PÓŁROCZNA 8 rubli srebrem.

WTOREK, $\frac{3}{15}$ PAŹDZIERNIKA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{2}{14}$ PAŹDZIERNIKA.

N. CESARZ Jmć podczas pobytu SWEGO w Kijowie zwiędził 22 Września, o godzinie wpół do 10 rano, Michajłowski Monaster i Sobor Sofijski, a o południu raczył oglądać 3 brygadę rezerwowej dywizji 3 korpusu piechoty, oraz rezerwowy i zapasowy bataljon Kremenczugskiego pułku strzelców, bataljony Saperów 6 i 2 rezerwowy i szwadron rezerwowy pułku Żandarmskiego. Wojska te znalezione przez N. PANA zostały w odznaczającym się pod wszystkimi względami stanie.

Tegoż dnia, o 5 po południu, N. CESARZ raczył oglądać bataljony kantonistów wojskowych, twierdzę i lazaret wojskowy.

23 Września, o wpół do 10 rano, J. C. Moś odbył przegląd Kijowskiego wewnętrznego garnizonowego bataljonu, i znalazł takowy w wybornym stanie; następnie N. PAN wybierał ludzi z rezerwowego Żandarmskiego szwadronu do półszwadronu Żandarmskiego Gwardyi. Potem raczył zwiedzić 2 Gimnazjum i Uniwersytet św. Włodzimierza i obejrzeć nowo-budujący się gmach Kijowskiego korpusu Kadetów, oraz urządzające się na wybrzeżu Dniepru szosze i most przez tę rzekę.

24 Września, o godzinie 10 rano, N. PAN raczył słuchać mszy w Sobornej Cerkwi Kijowsko-Pieczerskiej Ławry. Następnie, J. C. Moś, zwiedziwszy Kijowski Instytut Panien Szlachetnych, oglądał Podolską część miasta Kijowa.

25, CESARZ Jmć, po wysłuchaniu krótkiego nabożeństwa w Kijowsko-Pieczerskiej Ławrze, wyjechał w towarzystwie JJ. CC. WYSOKOŚCI WW. XIĄŻĄT MIKOŁAJA MIKOŁAJOWICZA i MICHAŁA MIKOŁAJOWICZA, o godzinie 11 rano,

do miasteczka Białej Cerkwi, gdzie stanął dnia tegoż o godzinie 5 po południu w pożądanym zdrowiu.

Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale służby Cywilnej, dany w Czugujewie dnia 17 Września.

Mianowani: dymissjonowany Radzca Honorowy Antipow, Wilkomirskim Ziemskim Sprawnikiem. — Uwolniony w 1847 roku z pułku Ułanów J. C. W. Arcyxięcia Alberta z rangą Sztab-rotmistrza Baranowski, urzędnikiem Kancellarii Mińskiego Cywilnego Gubernatora z zamianą rangi na cywilną, Sekretarza Gubernijalnego. — Zatwierdzony zostaje na urzędzie obrany przez Szlachtę Deputat od Szlachty Mohylewskiej Gubernijalnej Budowniczej i Drogowej Komisji, Sekretarz Kollegialny Szeżanowski. — Dymissjonowany Radzca Honorowy Pawłowski, mianowany Assesorem od Rządu Grodzieńskiej Izby Sądu Cywilnego. — Zatwierdzony na urzędzie obrany przez Szlachtę Członek Wołyńskiego Gubernijalnego Inwentarzowego Komitetu szlachcic Pruszyński. — W Królestwie Polskiem: Podniesiony, za odznaczającą się służbę, do rangi Assesora Kollegialnego, były Rewizor dochodów niestałych w Wąrowskim okręgu gubernii Warszawskiej Kosinowski. — Zostaje na nowo przyjęty do służby dymissjonowany Radzca Tajny Rutkowski, na Członka Rady Opiekuńczej Zakładów Dobroczynności. — Mianowani: Radzca Wydziału Administracji Warszawskiego Rządu Gubernijalnego, Radzca Wydziału Policji tegoż Rządu, Radzca Dworu Biernacki. — Otrzymują dymissye na własną prośbę: Radzca Wydziału Administracji Rządu Gubern. Warszawskiego, Radzca Kollegialny Nowicki, z mundurem, — i urzędnik do pisma Kancellarii Namiestnika, Rejestrator Kollegialny hrabia Ożarówski 9 (20) Października 1849 roku.

— Przez Reskrypt CESARSKI z dnia 27 Września, Radzca Tajny, Stały Członek Wojskowo-lekarskiego Naukowego

Komitetu, Lejb-Medyk Honorowy Dworu CESARSKIEGO, Doktor Medycyny i Chirurgii *Gajewski*, najlaskawiej mianowany kawalerem orderu Św. Włodzimierza 2 klasy.

— W przeszłą Sobotę, 30 Września (12 Października), wyjechał do Warszawy P. Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego, Członek Rady Państwa i Komitetu PP. Ministrów, Prezes Komisji Praw Królestwa Polskiego, Radzca Tajny *Turkul*.

Tegoż dnia wyjechali do Warszawy Starszy urzędnik Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego P. Rzeczyw. Radzca Stanu *Swiderski*, Starszy Pomocnik Kom. Praw. Król. Pol. Radzca Stanu *Jeleńkowski*, i urzędnicy Kancellarii Sekretaryatu Sekr. Koll. *Jaworski* i *Ostromięcki*.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa.

2 Października. Jego Cesarska Wysokość, Xiążę Piotr Oldenburgski, wczoraj rano wyjechał do nowej Alexandryi.

3 Października. Wczoraj, po godzinie 1 z południa, NAJJAŚNIEJSZA CESARZOWA i KRÓLOWA znajdowała się na Nabożeństwie w Kościele Katedralnym Prawosławnym N. Trójcy. Pomimo wątpliwej pogody od rana, która jednak około południa zupełnie ustaliła się, tłumy ludu zebrały się do koła, już to na ulicach, któremi N. PANI przejeżdżała z Łazienek Królewskich, już na obszernym placu przed Świątynią Katedralną. Za przybyciem tamże N. MONARCHINI, rozległ się radośny okrzyk powitania; a za wejściem do Katedralnego Kościoła, Najprzewielebniejszy Arsenjusz, Arcybiskup Warszawski i Nowogeorgiewski, przyjął JEJ C. Mość na progu Świątyni, z wodą święconą i błogosławieństwem. Nader świetny orszak Dam znakomitych, niemniej dostojne osoby, oraz Władze Rządowe tak Wojskowe jak Cywilne, znajdowały się na tém Nabożeństwie, odbytem przez Najprzewielebniejszego Arcybiskupa, który, po odprawieniu modłów za N. MONARCHÓW i całą CESARSKĄ Rodzinę, po krótkiej przemowie, pobłogosławił N. CESARZOWĘ Świętym Obrazem. Późem JEJ C. Mość opuściła Świątynię, udając się do pałacu Łazienek Królewskich.

Wieczorem dnia tego, N. MONARCHINI, w towarzystwie Najdostojniejszej Siostry Swojej, J. K. W. Xiężnej Ludwiki Niderlandzkiej, raczyła znajdować się na przedstawieniu, daném w Teatrze w Pomarańczarni w Łazienkach Królewskich. Przedstawienie to składało się z opery *Marta* i *Divertissement* tancerskiego. JO. Xiążę Namiestnik Królestwa, Dostojne Osoby Dworu N. CESARZOWEJ, niemniej zaszczycone zaproszeniem znakomite Osoby płci obojej, znajdowały się w Teatrze. Park Łazienkowski jaśniał jak zwykle świetną i uroczą illuminacją.

Onegdaj po godzinie 12 w południe, Damy honorowe JEJ CESARSKIEJ Mości, Hr. Izabella Sobolewska i Hr. Rozalia Rzewuska, miały zaszczyt przedstawiać się N. PANI w pałacu Łazienkowskim.

Pełniący obowiązki Warszawskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora.

Wielu rzemieślników Królestwa, którzy udali się za granicę dla wydoskonalenia się w professyi, jako też dla sprzedaży wyrobów własnych, przy expiracyi terminu wydanym im pasportom, nadsyłają prośby o udzielenie nowych pasportów na dalszy pobyt za granicą. — W wykonaniu woli JO. Xięcia Namiestnika, podaję do wiadomości osób interessowanych: 1) że rzemieślnicy tutejsi, znajdujący się za granicą, przesyłając podobne prośby, winni za każdą razą złożyć świadectwo Konsulatów naszych o sprawowaniu się swoim i zajęciach za granicą i 2) że nieskładającym takowych świadectw, prolongacyjne pasporta będą odmówione, i udzielone zostaną takowe tylko na zwrotną podróż do kraju w terminie trzymiesięcznym.

Magistrat miasta Warszawy.

Stosownie do upoważnienia Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych z dnia 4 (16) b. m. i roku za № 7376 i 29793, podaje do wiadomości fabrykantów zapalek chemicznych, jako też osób handlem trudniących się, iż:

Rządzący Senat wydał na dniu 8 Czerwca r. b. Ukaz, zabraniający przywozu do Cesarstwa z za granicy, jako też z Królestwa Polskiego i Wielkiego Xięstwa Finlandzkiego, wszelkiego gatunku zapalek chemicznych, z wolnością:

1. Wyprowadzania na powrót za granicę tak zapalek, któreby znajdowały się już na komorach w chwili odebrania zakazu, jak i

2. Tych, któreby były nadesłane do Komór w ciągu 6 miesięcy od daty odebrania tegoż zakazu przez Komorę, dozwalając sprzedaży w Cesarstwie zapalek ad 1 wyrażonych, które wszelako nie w inny sposób będzie mogło mieć miejsce, jak tylko po upakowaniu oddzielnie każdego tysiąca sztuk zapalek w pudełka blaszanne i zaopatrzenie każdego takiego pudełka banderollami, za opłatą po jednym rublu srebrem, i oprócz tego po uiszczeniu opłaty celnej, taryfą przepisanej.

W Warszawie dnia 12 (24) Września 1850 roku.

Prezydent, Rzeczywisty Radzca Stanu *Andrault*.
Za Naczelnika Kancellarii *Bagiński*.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

AUSTRYA. *Wiedeń, 2 Października.* Baron Kress von Kressenstein został odwołany na własną prośbę ze stanowiska Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Hanowrze; na jego miejsce mianowany dymissjonowany jenerał-major baron de Langenau. N. Pan raczył przy tej okoliczności nadać baronowi von Kressenstein order Korony Żelaznej Wielkiego Krzyża.

— 16 b. m. złożona została hrabi Radeckiemu laska marszałkowska, ofiarowana mu od armii Cesarzsko-Austriackiej wraz z adresem, opatrzonym wielką liczbą podpisów; u dołu Cesarz Jmć raczył dodać własnoręcznie: «Z radością biorę udział w tém wyrażeniu uczuć Mojej walecznej Armii.»

FRANCISZEK JÓZEF.

— Piszą ze Stuttgartu, że Xiężniczka Augusta, młodsza córka Króla Wirtemberskiego, zaręczona jest z Jego Wysokością Xięciem de Nassau.

FRANKFURT, 4 Października. (Przez telegraf.) Radzca Dworu Nell i major Rzikowski mianowani zostali członkami od Austrii w Komisji tymczasowej, na miejsce PP. Ku-beck i jenerała Schönhals.

PRUSSY. Depesza telegraficzna, odebrana w Berlinie z Wiednia pod d. 4 Października, donosi, jako pogłoskę, że między Austrią, Bawaryą, Wirtembergiem i Saxoniją, zawarte zostało Przymierze zaczepne i odporne.

KASSEL. Depesze telegraficzne z Kassel dochodzą do 4 Października. Dowódca bataljonu gwardyi miejskiej, mianowany przez jenerała Haynau, odmówił tego dowództwa, i jenerał na wielkiej paradzie, odbytej 4 Października, obwieścił, iż gwardya ta zostaje rozwiązana. Broń miała być złożona w ciągu dnia tegoż, ale jeszcze o 9 wieczorem rozkaz ten nie był wykonany.

ANGLIJA.

LONDYN, 2 Października. Sir W. M. Gomm, nowo-mianowany Wodzem Naczelnym Armii Wschodnio-indyjskiej, wyjechał na ląd stały; w Trieście zabierze się na okręt i uda przez Egipt do miejsca przeznaczenia.

— Meeting szczególnego rodzaju miał miejsce w Liverpool. Miał on za cel porozumienie się o środkach wzniesienia pomnika dla robotników browaru PP. Barclay i Perkins, którzy się dopuścili tak niegodziwego obejścia z jenerałem Haynau. Była mowa o ograniczeniu składki na pomnik do jednego penny od osoby, ale na nieszczęście cały meeting składał się z siedmiu osób. Postanowiono zatem, dla pomnożenia liczby członków, ażeby zapisać jako takich wszystkich obecnych, co gdy usłyszał tłum ciekawych, wszyscy poszli w rozsypkę. Prezes meetingu zebrał w tym dniu 8½ denarów, co wszakże nie przeszkodziło, iż odebrał zwyczajne w podobnych razach powinszowania.

— Sędzia Pokoju hrabstwa Westmeath w Irlandyi, P. North, został znaleziony zabitym wystrzałem broni ognistej. Lord Namiestnik przeznaczył 100 funtów sterl. nagrody temu, kto wykryje zabójcę. Przy trupie znaleziono kawałek drukowanego papieru, który służył zamiast kłaka w naboju; była to kartka z traktatu Geometrii Euklidesa, i w domu niejakego Daly okazał się egzemplarz tego dzieła, w którym właśnie tej to karty brakowało. Cała rodzina Daly została uwięziona, dotąd wszakże nikt się nie przyznał do winy.

— Gmach, który ma obejmować w sobie wystawę płodów przemysłu świata całego, wznosi się i postępuje wi-

docznie. Ma on pokryć powierzchnią od 21 akru, a mimo to, niewięcej jak 300 robotników pracuje nad tą ogromną budową.

FRANCYA.

PARYŻ, 2 Października. Prokurator Rplitej kazał zatrzymać gazetę *le Corsaire* na poczcie i w samej Redakcyi, z powodu artykułu, mającego tytuł: *Ere des Césars*, zawierającego obelgi osobiste przeciw Prezesowi. Poszukiwania sądowe zwrócone będą przeciw P. Courtois, który podpisał artykuł, i przeciw Redaktorowi odpowiedzialnemu, P. Laurent.

WŁOCHY.

SARDYNIA. Rady Muncypalne i Departamentowe oświadczają się najmocniej za Rządem w zaisciu z Rzymem. Jedna z nich (Alexandryjska) w uchwale swojej co do tego przedmiotu wyraża życzenie, iżby Ministerstwo nie tylko nie cofnęło się w stosowaniu prawa Siccardi, ale owszem, iżby na przyszłym Parlamencie wniósło inne tegoż rodzaju prawa, zdolne dokonać reformę, do której to prawo jest dopiero pierwszym krokiem.

Zkąd inąd w *Indépendance Belge* czytamy: «Korrespondent nasz Paryski, podług listów odebranych z Rzymu, zapewnia nas, że Ojciec święty zerwał wszelkie układy, nawet odmówił ofiarowanych usług (bons offices), dowiedziawszy się o szczegółach postępowania Rządu z Arcybiskupem Cagliari, i oświadczył, że nie usłucha żadnych przełożeń, dopokąd P. Siccardi nie będzie usunięty z Gabinetu, i nie zostanie ogłoszone prawo przeciw nadużyciom wolności druku. Korrespondent dodaje, że P. d'Azeglio nie jest dalekim od zaskutecznienia żądania Dworu Rzymskiego na tym ostatnim punkcie.»

«Gazeta zaś *Bulletin de Paris*, według wiadomości odebranych wprost z Rzymu, twierdzi, że Gabinet Sardyński w massie podał się do dymissyi, w tej myśli, że nowym Ministrom łatwiej będzie porozumieć się ze Stolicą Apostolską. Nie uważając tej wiadomości za całkiem bezzasadną, mniemamy jednak, iż potrzebuje potwierdzenia.»

TOSKANIA. *Monitor urzędowy* zawiera następujący Dekret:

«*My Leopold II, Wielki Xiążę Toskanii*, i t. d.

«Zważając, że obecny stan polityczny Europy, a nade wszystko szczególne położenie Italii i Toskanii nie pozwoliły i nie pozwalają Nam w tej chwili przywrócić systematu Rządu reprezentacyjnego, który, nadany przez Nas w Lutym roku 1848, następnie został obalony przez gwałty rewolucyjne w Lutym roku 1849, a który, oświadczamy wszakże, pragniemy odnowić w sposób, iżby na przyszłość możnaby się nie obawiać powtórzenia ominionych nieporządków;

«Zważywszy, że pod koniecznością takich okoliczności, niepodobna Nam w tej chwili oznaczyć czasu, kiedy mianowicie może ustać obecny niepomyślny stan rzeczy; mając nakoniec na względzie, że, dla zachowania, o ile dziś podobna, zasad uświęconych przez Statut, jest wszakże rzeczą

niezbędną zaopatrzyć skutecznie i pożytecznie potrzeby dobrego zarządu kraju, ustalić w nim porządek i spokój publiczny;

«Postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Art. 1. Zgromadzenie Powszechne Deputowanych, których sessya, otwarta 10 Stycznia 1849, została przerwana przez rewolucyą z miesiąca Lutego tegoż roku, zostaje rozwiązane.

Art. 2. Dopokąd nowe zwołanie Zgromadzeń Prawodawczych nie będzie mogło mieć miejsca, wszelka władza będzie wywierana przez Nas, po wysłuchaniu Naszej Rady, z zachowaniem, o ile okoliczności tego dozwolą, pierwsiaków uświęconych Statutem zasadniczym.

«Naszej Radzie Ministrów polecamy wykonanie niniejszego Dekretu.

«Florencya, 21 Września 1850.»

Podpisano: LEOPOLD.

Inny Dekret z dnia 22 Września stanowi co następuje:

«Nikt nie może ogłaszać dziennika, ani pisma peryodycznego, bez upoważnienia na piśmie od Ministra Spraw Wewnętrznych. Takie pozwolenia będą dawane w tych tylko miastach, gdzie jest siedzisko Prefekta. Upoważnienie może być w każdym razie cofnięte. Prefekci i Gubernatorowie mocni są zawiesić wydawanie dzienników, których treść uznają za zagrażającą publicznemu spokojowi, albo niezgodną z uszanowaniem winnym Panującemu, Władzom krajowym albo Religii.

«Niezwłocznie będzie ogłoszona udzielna ustawa, urządzająca przywóz i sprzedaż ksiąg i dzienników zagranicznych. Do tego czasu zabrania się pod karą więzienia i grzywnien, wystawiać na sprzedaż, bez pozwolenia od Rządu, jakiegokolwiek dzieło, za granicą drukowane. Dla otrzymania takowego pozwolenia, księgarze są obowiązani złożyć katalogi ksiąg, które mają w swych składach.»

GRECYA.

ATENY, 24 Września. Królowa Jmć przeznaczyła dzień 12 przyszłego Listopada na otwarcie Izby. — Cholera wybuchnęła na wyspie Itace.

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

KOPENHAGA, 3 Października. Następne urzędowe uwiadomienie było afiszowane wczora w Ministerstwie Wojny:

«Podług doniesienia dziś odebranego, nieprzyjaciół atakował 29 Września Friedrichstadt z dróg od Seth i Droge, oraz z południowego brzegu rzeki Eider, z kąd dwie szalupy kanonjerskie strzelały na miasto. Lubo wiele domów zajęło się ogniem, załoga pozostała na swém stanowisku. Jeden z przodowych szanów w pierwszej chwili został opuszczony, ale i natychmiast potem odzyskany, i wszystkie

pokuszenia szturm ze strony nieprzyjaciół odparte, bez nadzwyczajnych strat z naszej strony.

«O 5 wieczorem atak ponowiony i trwał przez kilka godzin, dopokąd ciemność nocy nie zmusiła do zaprzestania; wszakże nieprzyjaciół nie zdołał wyrugować naszej załogi z żadnego punktu warowni.

«Tymczasem oddział nieprzyjacielski przebył Eider i atakował Tönning, który załoga musiała opuścić ustępując przemagającej sile.

«W nocy na 30 Września przybyli posiłki do oddziałów, które wyszły z Tönning i z Garding, i depesza telegraficzna donosi, że nieprzyjaciół został wyparty za Eider a Tönning na nowo zajęty przez nasze wojska 30 Września o południu.

«Lubo nieprzyjaciół w dniu 30, zrana, nie ponowil jeszcze ataku na Friedrichstadt, mniemać jednak należy, że to nastąpi.

«Pozycye pod Schleswig były trzymane w trwodze przez nieprzyjaciół w ciągu całego dnia 29.

«Szczegółowe doniesienia o bitwie i stracie przez nas poniesionej jeszcze nie zostały otrzymane. W ataku miasta Friedrichstadt pewna liczba mieszkańców odniosła śmierć lub skałeczenia.»

— Podług depeszy telegraficznej z Hamburga, odebranej w Berlinie, szturm został przypuszczony 5 Paźd. przez wojska Holsteinskie do twierdzy Friedrichstadt, i wojska te zostały odparte aż do Markt. Duńczycy w ośm bataljonów zajęli linią od Schwabstedt do Koldenbittel.

Flensburg, 30 Września. Wyrokiem Królewskim miasto nasze i nadal zostało utrzymane jako siedzisko zwierzchnich władz Księstwa Schleswig, i pierwszy Członek Magistratu ma się odtąd mianować Prezesem.

LONDYN, 3 Października. J. K. W. Xiążę Cambridge wyjechał na stały ląd.

PARYŻ, 3 Października. Rada nieustająca miała dziś posiedzenie, które zeszło na rozmowach, niedoprowadzających do żadnego wypadku — Arcybiskup Franzoni przybył do Besançon, gdzie był przyjęty z największą czcią przez miejscowego Prefekta. Z tego powodu piszą w jednej gazecie: «Rozeszła się wieść, że Gabinet Sardyński zażądał od Rządu Francuzkiego, iżby Arcybiskup Turyński, za przybyciem do Francji, został osadzony w jednym z miast, pod aresztem. To żądanie zdało się być bardzo ważnym Ministrowi de Labitte, tak iż wniósł je niezwłocznie na Radę Ministrów. Tymczasem Prefekt Wyższych Alp, nie porozumiewszy się z Rządem centralnym, przyjął dostojnego wygnańca z największemi honorami.»

Paryż, 4 Października. (Przez telegraf.) Mówią, że dziś Prezes Bonaparte doznał złego przyjęcia na przedmieściu Św. Antoniego — Arcybiskup Franzoni jest w tej chwili w Lyonie, gdzie ma pozostać.

MADRYT. Gazeta angielska *Globe* odebrała wiadomość, że Królowa Izabella znowu jest w ciąży.

(*Journ. de S. P. Psz. Półn. R. I.*)